

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Fiskevandsdirektivet og vandrammedirektivet

Rune Raun-Abildgaard, fuldmægtig, Naturstyrelsen

Fiskevandsdirektivet (FVD)

- Rådets direktiv af 18. juli 1978 om kvaliteten af ferskvand, der kræver beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri
- Kodificeret ved direktiv 2006/44/EF af 6. september 2006
- FVD vedrørte kvaliteten af ferskvand og fandt anvendelse på de vandområder, som medlemslandene udpegede som områder, der krævede beskyttelse eller forbedring for at være egnet til, at fisk kan leve deri (art. 1.1)
 - Ikke anvendelse på vand i naturlige eller kunstige bassiner, der anvendes til intensivt fiskeopdræt (art. 1.2)

- Formålet med FVD var at beskytte eller forbedre vandkvaliteten i de ferskvandsområder med strømmende eller stillestående vand, hvori der lever, eller hvori der, hvis forureningen blev mindsket eller fjernet, ville kunne leve fisk tilhørende:
 - a) lokale arter, der er udtryk for naturlig mangfoldighed
 - b) arter, hvis forekomst af medlemslandenes kompetente myndigheder anses for ønskelig for vandområdets forvaltning (art. 1.3)

- Udpege laksefiskevande og karpefiskevande (art. 4)
 - Laksefiskevande; vande, hvori der lever eller vil kunne leve fisk, der tilhører arter såsom laks (*Salmo salar*), ørred (*Salmo trutta*), stalling (*Thymallus thymallus*) og helt (*Coregonus*)
 - Karpefiskevande; vande, hvori der lever eller vil kunne leve fisk af karpefamilien (*Cyprinidae*) eller af arter såsom gedde (*Esox lucius*), aborre (*Perca fluviatilis*) og ål (*Anguilla anguilla*) (art. 1.4)

De fysisk-kemiske parametre, der fandt anvendelse på de udpegede vandområder, henholdsvis laksefiskevande og karpefiskevande, er anført i direktivets bilag I. (art. 2)

- Bilag I - 14 fysisk-kemiske parametre

- 1) Temperatur
- 2) Opløst ilt
- 3) pH
- 4) Opslemmede stoffer
- 5) BI5
- 6) Total phosphor
- 7) Nitriter
- 8) Phenolforbindelser
- 9) Mineraloliebaserede kulbrinter
- 10) Ammoniak (ikke ioniseret ammonium)
- 11) Total ammonium
- 12) Total restchlor
- 13) Total Zink
- 14) Opløst kobber

- Derudover anvisninger om analyse- eller kontrolmetode samt mindsteprøveudtagnings- og målehypighed

- Det skulle sikres, at de udpegede vandområder inden 5 år efter udpegningen var i overensstemmelse med værdierne og bemærkningerne i bilag I (art. 5)
- Der skulle foretages prøveudtagninger med en mindste hyppighed som angivet i bilag I (art. 7.1)
- Hyppigheden kunne nedsættes, når kvaliteten af de udpegede vandområder var væsentlig bedre end værdierne og bemærkningerne angivet i bilag I (art. 7.2)
- Var der ikke forurening eller risiko for, at vandets kvalitet blev forringet, kunne prøveudtagning ophøre (art. 7.2, sidste pkt.)

- FVD sammenfattende:
 - 1) Udpege vandområder, henholdsvis lakse- og karpefiskevande,
 - 2) Sikre at vandområderne inden 5 år efter udpegningen var i overensstemmelse med værdierne i bilag I,
 - 3) Foretage prøveudtagninger

Vandrammedirektivet (VRD)

- Direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger
- VRD har til formål at fastlægge en ramme for beskyttelse af alle vandområder (vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand) inden for medlemslandenes områder (art. 1)
- Forebygge forringelse af alle vandområder og overordnet målsætning om, at alle vandområder senest i december 2015 som minimum har opnået det, der ifølge direktivet betegnes som ”god tilstand”. For overfladevand betyder det, at der både skal være en god økologisk tilstand og en god kemisk tilstand (art. 4 og bilag V)

- Gennemførelsen af VRD vil medføre et beskyttelsesniveau for vand som mindst svarer til det, der er fastsat ved tidligere retsakter, som derfor bør ophæves, når de relevante bestemmelser i VRD er gennemført fuldt ud (PB 51)
- Bl.a. FVD ophæves derfor 13 år efter VRDs ikrafttræden, dvs. 22. december 2013 (art. 22)
- Efter ophævelse af FVD vil alene VRDs miljømål være gældende, herunder direktivets definition af god økologisk tilstand, der bl.a. dækker de fysisk-kemiske parametre, som var indeholdt i fiskevanddirektivet.
- Det afgørende er således, om de biologiske kvalitetselementer for det pågældende type af vandområde udviser et niveau, der svarer til god økologisk tilstand og om koncentrationen af forurenende stoffer i vandområdet ikke overstiger de fastsatte miljøkvalitetskrav
- VRD finder anvendelse i forhold til alle vandområder, og ikke kun vandområder, der tidligere var udpeget som henholdsvis laksefisk- eller karpefiskevande efter FVD.

- Nærmere om god økologisk tilstand
- Generel normgivende definition af god økologisk tilstand (bilag V, 1.2.):
 - Værdierne for de biologiske kvalitetselementer for den pågældende type overfladevandområde udviser niveauer, der er svagt ændret som følge af menneskelig aktivitet, men fraviger kun lidt fra, hvad der normalt gælder for denne type af overfladevandområde under uberørte forhold.

Kvalitetslementer til klassifikation af økologisk tilstand, eksempel – søer

- *Biologiske elementer*
 - Fytoplanktons sammensætning, tæthed og biomasse
 - Anden akvatisk floras sammensætning og tæthed
 - Den bentiske invertebratfaunas sammensætning og tæthed
 - Fiskefaunaens sammensætning, tæthed og aldersstruktur

Hydromorfologiske elementer, der understøtter de biologiske elementer

- Hydrologisk regime
 - Vandstrømningens volumen og dynamik
 - Opholdstid
 - Forbindelse til grundvandsforekomster
- Morfologiske forhold
 - Variation i søens dybde
 - Volumen og bundforhold (struktur og substrat)
 - Søbreddens struktur

Kemiske og fysisk-kemiske elementer, der understøtter de biologiske elementer

- *Generelt*
 - Sigtdybde
 - Termiske forhold
 - Iltforhold
 - Salinitet
 - Forsuringstilstand
 - Næringsstofforhold
- *Specifikke forurenende stoffer*
 - Forurening med alle prioriterede stoffer, som det er blevet påvist udledes i vandområdet
 - Forurening med andre stoffer, som det er blevet påvist udledes i signifikante mængder i vandområdet

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tlf: 72 54 30 00
E-mail: nst@nst.dk
www.naturstyrelsen.dk